

Bakterioza pierścieniowa

Opracowanie: Grzegorz Manowski

Lubań, grudzień 2019 r.

Bakterioza pierścieniowa *Clavibacter michiganensis subsp.sepedonicus* (Cms) jest to choroba kwarantannaowa podlegająca obowiązkowi zwalczania z urzędu. Objawy choroby uwidaczniają się w różnym stopniu zależnie od nasilenia choroby i odmiany ziemniaków.

Objawy na roślinach

Objawy choroby na roślinach występują na ogół pod koniec okresu wegetacyjnego i przypominają objawy zarazy ziemniaczanej lub niekorzystnych czynników fizjologicznych np. suszy. Na liściach w początkowej fazie pojawiają się jasno żółte plamy od brzegu ich blaszki, w późniejszym okresie plamy te brązowieją, liście zwijają się, zasychają i zwisają na roślinie. W przeciwieństwie do zarazy ziemniaka (objawy występują na całej roślinie), choroba może uwidocznić się na jednym pędzie. Sucha i ciepła pogoda potęguje wystąpienie objawów chorobowych, z kolei zimno i mokro powoduje, że choroba rozwija się w ukryciu.

Rysunek 1. Fot. Grzegorz Manowski

Objawy na bulwach

Objawy na bulwach młodych uwidaczniają się od stolonów, przez które bulwy są porażane. Najlepiej zaobserwować to po przekrojeniu bulwy w postaci różnego rodzaju przebarwień wiązki przewodzącej. Kiedy choroba jest silnie rozwinięta, na wiązkach przewodzących pojawia się śluzowaty pierścień widoczny na przekroju bulwy, skórka rozwarstwia się od części środkowej bulwy. W miejscu rozwarstwienia pojawia się galaretowata substancja nie posiadająca praktycznie żadnego zapachu.

Rysunek 2. Fot. www.ihar.edu.pl

Głównym źródłem zakażenia jest:

- wysadzenie własnego materiału sadzeniakowego lub pochodzącego z tzw. wymiany sąsiedzkiej
- kontakt bulw chorych ze zdrowymi
- brak dezynfekcji magazynów, sprzętu, maszyn itp.
- kontakt z resztkami poźniwnymi i samosiewami z lat ubiegłych.

Zapobieganie występowaniu choroby

1. Sadzić zdrowy kwalifikowany materiał sadzeniakowy, pochodzący ze sprawdzonych źródeł.
2. Nie kroić sadzeniaków.
3. W okresie wegetacyjnym prowadzić obserwacje polowe w celu wykrycia roślin nienaturalnie więdnących, których blaszki liściowe się zwijają i więdną między nerwami.
4. Plantacja powinna być zgłoszona w PIORIN (Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa) w celu prowadzenia kontroli przez ww. instytucję.
5. Bezwzględnie wykonywać dezynfekcję maszyn, środków transportowych, urządzeń, opakowań, a także przechowalni. Dezynfekcji powinny także podlegać obuwie i odzież ochronna pracowników zatrudnionych na każdym etapie produkcji.
6. Unikać pożyczania sprzętu z innych gospodarstw, a także w przypadku produkcji ziemniaka konsumpcyjnego i sadzeniaka należy je rozdzielić od siebie.
7. Ograniczyć do minimum wszystkie etapy produkcji, gdzie bulwy ulegają uszkodzeniu mechanicznemu co sprzyja, że bakterie wnikają do wnętrza bulw.

Dezynfekcja

Przed przystąpieniem do dezynfekcji wszystkie maszyny, urządzenia, przechowalnie, środki transportu należy bezwzględnie oczyścić z zalegającej ziemi, kurzu, wody, ponieważ w te miejsca preparat dezynfekcyjny nie dotrze i mogą tam spokojnie bytować bakterie, które podczas kontaktu z uszkodzoną bulwą zakażają.